

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 24. oktobra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 122.

Gospodarski svet

Nj. Vel. kralj je dne 3. septembra t. l. uveljavil novo ustavo. Nova ustava dviga malega človeka, se spominja kmetovalca, delavca, uradnika, prinaša nove državljanske svoboščine, skupščino in senat.

Morda je najbolj dragoceno darilo tisto, ki so ga prejeli graditelji narodnega blagostanja. To je gospodarski svet, ki ga nova ustava poklanja gospodarskemu napredku in procvitu in ki bo nudil prav gotovo najboljše zaupanje, da se bo uredila gospodarska politika po izključno gospodarskih načelih, v korist našemu gospodarstvu v celi državi.

Čl. 23. te ustave pravi:

Svoboda dela in pogodb o gospodarskih odnošajih se priznava.

Državi pripada v interesu celote in na osnovi zakonov pravica in dolžnost, da intervenira v gospodarskih odnošajih med državljanji v pravičnem duhu in s tem, da odklanja družabna nasprotja.

Kot posvetovalno telo v gospodarskih in socialnih vprašanjih se ustanovi gospodarski svet, ki bo na zahtevo kraljevske vlade ali narodnega predstavništva izrekal svoje strokovno mnenje.

Gospodarski svet bodo tvorili predstavniki gospodarskih krogov in strokovnjaki gospodarskih in socialnih vprašanj.

O sestavi in poslovanju gospodarskega sveta bo določal poseben zakon.

Tako bledilo tega člena!

Torej gospodarski svet kot posvetovalni organ kraljevske vlade in narodnega predstavništva!

To je tisto, kar so naši gospodarstveniki zaman iskali dolgih deset let. Pod parlamentarnimi vladavinami prejšnjega desetletja so dosegli komaj to, da je bil v ministru za trgovino in industrijo osnovan takozv. gospodarski svet brez duše in pogona, brez inicijative in pristojnosti.

Razlika je na dlani. Gospodarski svet po novi ustavi bo širok zbor zastopnikov gospodarskih krogov, ustava pravi točno »iz predstavnikov gospodarskih krogov in iz strokovnjakov gospodarskih in socialnih vprašanj.«

Kompetenca tega telesa bo torej velika, njegova sestava pa stvarna. Nudila bo vsa jamstva, da bo ta svet deloval in kako še! Skozi njegove razprave bo moral preiti vsak zakonski načrt kraljevske vlade ali narodnega predstavništva.

Francija dovolila naši državi veliko posojilo

Posojilo znaša 300 milijonov frankov

Finančni minister je podpisal v Parizu pogodbo o kreditu v znesku 300 milijonov francoskih frankov. Kredit je državi že na razpolago pri Narodni banki.

Posojilo v tem znesku tvori izpolnitev finančnega načrta, ki je bil sestavljen za popolno ureditev naših državnih financ. Na podlagi tega načrta je bil znižan proračun izdatkov za približno eno milijardo dinarjev, državni dohodki pa povečani za

štva, ki bo hotel nekoč zakonski normirati gospodarske odnose v naši državi.

To je prav velika pridobitev. Le pomislimo, kako so dozdej nastajali naši najvažnejši gospodarski fundamenti, naši bitni gospodarski zakoni...

Navajati podrobne primere bi bilo skoro odveč. Naša socialna zakonodaja je bila enostavno prekopirana po drugih v gospodarskem oziru mnogo naprednejših držav, brez trohice upoštevanja domačih razmer in odnosov. Gozdni zakon, zakon o agrarni reformi itd., semkaj spada tudi žitni zakon itd. Ti in vsi drugi zakoni gospodarske oznake bi sedaj imeli dokaj drug obraz, da je ob boku kraljevske vlade in narodnega predstavništva delovala široko zasnovana institucija gospodarskega sveta z ustavno predvideno in normirano obvezno funkcijo posvetovalnega organa za kraljevsko vlado in narodno predstavništvo!

Zaenkrat govori tako zapadnoevropska gospodarska veda, kakor sedanja ruska praksa za to, da so gospodarstveniki vendarle fundament gospodarskega blagostanja in vsenarodnega napredka. Tu so pionirji, ki ustvarjajo delovne prilike, zaslužek, možnost eksistence za tisoče in stotisoče delojemalcev, za produkcijo v kmetijstvu, industriji, obrti in za izravnavačo funkcijo solidnega trgovanja.

Zato naj bo našim gospodarskim krogom le v zadoščenje, da so njihova vprašanja bila takorekoč izvzeta iz političnega boja in da bodo z gospodarskim svetom zavzeli v našem bodočem zakonodavnem življenju pozicijo visokih strokovnih mentorjev.

Ti mentorji bodo dajali nasvete, kazali na očitna nesoglasja, na gospodarska protislovja, sejali pobude v vseh bitnih gospodarskih in socialnih vprašanjih takorekoč procul negotiis, brez šuma in hrupa, brez političnih bojev in dogovorov, ki bi bili sicer z vsemi temi aktivnimi postavkami bistveno združeni.

O sestavi in poslovanju tega gospodarskega sveta bo izšel zakon. Ni dvoma, da bo ta zakon tak, da ga bodo lahko pozdravili vsi, ki žele naši državi bodočnosti na bazi solidnega gospodarskega procvita in napredka. Saj na drugih osnovi ni bodočnosti!

kakih 300 milijonov dinarjev. S temi ukrepi, izvršenimi v prejšnjih dveh mesecih, je bil državni proračun ponovno uravnovešen. Prvotni proračun so morali izpremeniti zaradi dogodkov v svetovnem in v domačem gospodarstvu.

Že s temi ukrepi se je naša država uvrstila med one države, ki v današnjih razmerah lahko ohranijo ravnovesje med svojimi dohodki in izdatki. Naš napor, ki smo ga v tem pogledu storili, je bil od kompetentnih finančnih činiteljev v inozemstvu pravilno ocenjen.

kreditu, ki jih daje na primer Banka za mednarodna plačila, bo Narodni banki omogočeno na podlagi povečanega kritja oskrbeti z novčanicami naš denarni promet, ki je v zadnjem času pokazal znake zastoja.

Naše težkoče na denarnem trgu so se pojavile na eni strani zaradi nezadostnega obtoka, na drugi strani

pa zaradi poslabšanja živahnosti obtoka. Po zadnjem izkazu Narodne banke je znašal naš obtok bankovcev in žirovnih dobroimetij (ki imajo isto funkcijo kakor efektivne novčnice) le 5525 milijonov Din, lani pa se je ob tem času gibal na višini 6600 milijonov.

To skrčenje obtoka za 1 milijardo se danes tem bolj občuti, ker se je poslabšala cirkulacija novčanic. Narodna banka doslej zaradi predpisov o kritju ni mogla povečati obtoka, čeprav je po svojih močeh skušala pomagati. S povečanjem deviznega kritja pa je sedaj omogočeno znatno razširjenje kreditiranja pri Narodni banki, in sicer za skoro 2 milijardi dinarjev. Za popolno normalizacijo naših razmer v denarnem prometu pa bo seveda zadostovalo, če Narodna banka izda za nekaj sto milijonov dinarjev novih kreditov gospodarstvu in ji bo vrhu tega ostala še znatna rezerva.

V kratkem lahko torej računamo, da bodo sedanje težkoče v denarnem prometu odstranjene in da se bo gospodarsko življenje razvijalo zopet povsem normalno.

Dogon živine na železniško postajo Radkersburg in trihinoskopski pregled ob izvozu mesa

Gremij trgovcev v Murški Soboti je dobil od veterinarskega delegata pri našem poslanstvu na Dunaju g. dr. Rajarja obvestilo, da so pogajanja z avstrijsko vlado radi zopetne dovolitve dogona živine na želez. postajo Radkersburg v teku ter pričakuje njih ugoden izid.

Kar se tiče vprašanja trihinoskopskega pregleda zaklanih svinj, namenjenih za izvoz, je banska uprava Dravske banovine z odlokom z dne 30. septembra t. l. III. No. 11.627/1 že odredila, da je pregled na trihine potreben le v onih podjetjih, ki se bavijo z izvozom presnega ali predelanega svinjskega mesa.

REVIZIJA TRGOVINSKE POGODBE Z NEMČIJO

V kratkem se bodo pričela pogajanja za spremembo in dopolnitev trgovinske pogodbe z Nemčijo. Trgovinska pogodba je bila sklenjena že leta 1927. in jo bo treba sedanjim prilikam primerno spremeniti. Pogajanja se bodo vršila v Berlinu. Naša delegacija bo sestavljena te dni.

Število živine v naši državi

Po podatkih ministru poljedelstva, katere je poslalo Mednarodnemu poljedelskemu institutu v Rim, je bilo koncem 1. 1930. v naši državi sledeče število živine:

Konj 1,161.235; oslov 106.944; mežgov 15.843; govedi 3,812.172; bivolov 37.487; svinj 2,923.862; ovc 7,953.139; koz 1 milijon 731.430 in perutnine 18,821.601 komadov.

Število živine je od 1. 1926. zelo narastlo in sicer:

Konj za 44.377; oslov 10.646; mežgov 1292; govedi 106.153; bivolov 5968; svinj 107.680; ovc 20.294; koz 10.167 in perutnine za 2,561.993 komadov.

Sadni sejem v Ljubljani od 25. do 27. t. m. v paviljonu »G« na sejmišču bo bogato založen z zdravim zimskim sadjem. Sadje bo naprodaj enotno pakovano v zabojih ameriškega tipa s povprečno 20 kg vsebine.

Za pravice trgovcev!

Trgovec z delikatesami v Celju nam piše:

V eni zadnjih številkih vprašuje Gostilničarski vestnik z veliko skrbjo, ali so delikatesni trgovci upravičeni, dovoliti svojim odjemalcem, da povzijejo nakupljena živila takoj v trgovini. Po njegovem mnenju naši odjemalci ne smejo nakupljenih živil zavžiti v trgovini, češ da so za prodajo jedil za zavživanje v lokalu samem upravičeni trgovci z delikatesami samo v toliko, v kolikor so si pridobili gostilničarske pravice. Vsi drugi trgovci z delikatesami pa bi morali po mnenju Gostilničarskega vestnika svojim odjemalcem naravnost zabraniti, da mimogrede v trgovini pojedjo, kar so si kupili.

Člankar obširno dokazuje svoje stališče in se pri tem sklicuje na predvojne zakone in komentarje, ki niso več v veljavi in so se že v povojni dobi nadomestili z drugimi predpisi.

Za pridobivanje obrtnih pravic gostilničarjev, kavarnarjev in ostalih obratovalnic je merodajen le pravilnik, ki je stopil v veljavo in bil objavljen začetkom leta 1928. Predpisi tega pravilnika veljajo tudi za delikatesne trgovine, v kolikor točijo alkoholne pijače in sicer jih pravilnik uvršča med ostale vrste obratovalnic. Pravilnik v členu 82. in sledečih členih podrobno urejuje, kako smejo delikatese obratovati. V delikatesnih in podobnih obratovalnicah ne sme biti ne miz ne kakršnihkoli sedežev za posetnike. Streči se sme samo gostom, ki stoje. Če se najdejo v teh obratovalnicah mize in stoli ali kakršnikoli sedeži, se smatrajo za neupravičeno obratovano kavarno v lokalu brez krajevne pravice. S tem, da stavlja pravilnik delikatesne trgovine, ki so sicer upravičene točiti pijače, pa strežejo gostom v prostorih, ki spadajo k trgovini, pri mizah, stolih in sedežih, v isto kategorijo kot kavarne, naravnost pove, v koliko se mora delikatesna trgovina razločevati od kavarne. V kavarni se streže gostom pri mizah, stolih in sedežih, v delikatesnih trgovinah, v kolikor so upravičene točiti pijače, pa to ni dovoljeno. Seveda tudi ne velja v delikatesnih trgovinah za kavarne določeni čas odpiranja in zapiranja, ampak smejo biti delikatesne trgovine odprte samo v času, ki je določen za trgovine.

O tem, ali spadajo delikatesne trgovine s pravico točenja alkoholnih pijač pod določila pravilnika o gostilnah, kavarnah in ostalih obratovalnicah, ne more torej biti nobenega dvoma. Če pa to stoji, je samo vprašanje, v katero vrsto obratovalnic spadajo take delikatesne trgovine. Po členu 7. pravilnika se mora vsaka obratovalnica, ki spada pod ta pravilnik, uvrstiti v eno izmed kategorij obratovalnic, ki jih navaja člen 1. pravilnika. Ta člen navaja kot vrste obratovalnic s pristojnimi pravicami: gostilne, hane, kavarne in restavracije. Med eno teh vrst morajo v zmislu čl. 7. pravilnika spadati tudi delikatesne trgovine. V katero teh vrst spadajo, ni težko uganiti, če enkrat stoji, da spadajo pod pravilnik. Že zgoraj sem povedal, kako mora biti urejena delikatesna trgovina, da ustreza določilom pravilnika. Navedel sem tudi, da se kaznuje trgovec z delikatesami, ki je upravičen točiti pijače, pa ima v trgovini mize, stole ali kakršnekoli sedeže, tako, kakor bi neupravičeno obratoval kavarno. Iz tega jasno izhaja, da ima z navedenimi omejitvami trgovec z delikatesami iste pravice kakor kavarnar in da je delikatesne trgovce uvrstiti glede obsega obrtnih pravic v ono sku-

pino obratov po čl. 1. pravilnika, v kateri so navedeni kavarnarji. Kavarnarji smejo v svojih obratovalnicah prodajati po čl. 1. pravilnika razen pijač tudi razne jedi, vendar pa nikakor ne kot kosilo ali večerjo. Iste pravice imajo tudi delikatesni trgovci, če so upravičeni točiti pijače; in samo pod tem pogojem, dočim priznam, da trgovine z delikatesami, ki niso upravičene točiti pijač, nimajo pravice, da prodajajo jedila, to je da dovoljujejo zavžiti kupljene delikatese ali druga jedila v trgovini sami.

Ker spada vprašanje pravice delikatesnih trgovin do prodaje jedil med eksistenčna vprašanja mnogih obratovalnic, ki so se uredile po novih predpisih, sem smatral ne glede na to, da sem sam prizadet, za svojo dolžnost, da odgovorim Gostilničarskemu vestniku. Iz prakse pa moram še pripomniti, da nisem prijatelj in pristaš gostiln po trgovinah, trgovina naj bo trgovina, gostilna pa gostilna. Vendar pa moram ugotoviti, da se v delikatesnih trgovinah praviloma ne popiva, temveč da se ves promet vrši tako glede pijač kakor glede jedil le mimogrede in so le redki gostje, ki se zadržujejo v trgovini preko četrt ure.

Izvoz krompirja na Švedsko

Švedska je preteklo leto uvozila 477.960 kg krompirja. Za njegov uvoz pa so predpisane posebne določbe, brez njih upoštevanja je vsak uvoz zabranjen.

Predvsem mora pristojna domača oblast izdati posebno potrdilo, ki ne sme biti starejše od 14 dni. To potrdilo mora overiti pristojen švedski konzulat. Vsebovati pa mora potrdilo:

1. Velikost pošiljke, naslov pošiljatelja in naslovnika.
2. Kraj proizvodnje krompirja.
3. Posvedočba, da ni krompir bolan na krompirjevem raku (Synchytrium) ter da je tudi sicer zdrav.
4. Da se v dotičnem kraju ni pojavil krompirjev rak tekem zadnjih 6 let.
5. Da obstoja v izvozni državi prepoved uvoza krompirja iz države, v kateri se rak javlja.
6. Da se ambalaža ni prej rabila ter
7. Poklic in naslov izdajatelja potrdila.

Prepis tega potrdila je treba pritrčiti na vsako pošiljko ali pa na vsak plombiran vagon, če se krompir tako pošilja. En prepis je treba tudi pravočasno poslati na Statens Patatisinspektion, Experimentalfältet, Sverige in sicer tako, da pride prepis vsaj istočasno s pošiljko.

Krompir mora biti natovorjen v vrečah, sodih, zabojih ali podobni ambalaži.

Tranzit krompirja je dovoljen le če prispe blago z železnico ali skelom (ferryboat) ter ako je brez pretovarjanja dalje odposlan na mesto namembe. Pač pa je dovoljeno pretovarjati iz ladje na ladjo, ne da bi se pri tem pretovarjanje vršilo preko nabrežja.

REKORDNI PRIDELEK BOMBAŽA

Letošnji pridelek bombaža v U. S. A. bo zopet rekord. V cenah so prinesli samo prvi dnevi funtove krize nekaj zboljšanja, a to je takoj prenehalo, ko so bile objavljene prve številke oktobrove cenitve, ki se je glasila na 10, 284.000 bal proti 15,685.000 in 15, balam 1. septembra in 1. avgusta. Zelanski pridelek, ki je dal samo 13 milijonov 930.000 bal, je bil prevelik in so morali velike previške prevzeti v novo leto; letošnji pridelek, največji po vojski razen v letu 1926, mora imeti za posledico deruto v cenah. To tembolj, ker je imela velika propaganda za omejitve pridelka le to posledico, da so farmerji opustili le slabšo zemljo in da bo zato letošnji pridelek tudi kvalitativno boljši od pridelka preteklih let. Cene so danes skoraj za polovico nižje kot so bile še na koncu februarja. Tedaj je notiral Bremen 12,29 cents, danes 6,40, New-York 11,35, danes 5,85.

† Lovrenc Laurich

V Gradcu je te dni po daljšem bolehanju preminul g. Lovrenc Laurich, ustanovitelj splošno znane tovarne usnja L. Laurich v Konjicah. Rodom iz Št. Vida pri Stični iz znane Lauričeve rodbine si je po večletnem delovanju v usnjarski stroki doma in v inozemstvu ustanovil l. 1894 prvotno skromno podjetje, ki je pa pod njegovim strokovnim vodstvom napredovalo od leta do leta in doseglo ob času, ko je izročil vodstvo svojemu sinu g. Alfredu, uvaževanja vreden obseg in razmah. Tovarna, ki je poleg lesne industrije eden najvažnejših gospodarskih činiteljev konjiškega okrožja, zaposluje sedaj 150 oseb, je popolnoma moderno opremljena in izdela na leto skoro 1 in pol milijona kg usnja odlične kvalitete, ki je visoko cenjeno na domačih in inozemskih trgih. V zadnjem času je ustanovila tovarna svojo reprezentanco tudi v Ljubljani.

Blagopokojnik je bil sicer mož starega kova, pa je gledal vendar vedno naprej in izkoristil vse moderne pridobitve za povzdigo svojega obrata. Svoje odlične organizatorične zmožnosti je izrabil v polni meri v prosep svojega podjetja in je ob zatonu svojega življenja lahko s ponosom gledal na sad svojega življenjskega truda. S smrtjo blagopokojnega g. Lauricha je nastala v vrstah domačih podjetnikov, ki so s svojo pridnostjo, strokovnim znanjem in izredno podjetnostjo ustvarjali temelje domače podjetnosti, velika vrzel. Njegov spomin bo ostal v zgodovini naše gospodarske osamosvojitve vedno svetel vzgled trudov in naporov, pa tudi lepih uspehov kot posledici smotrskih ciljev. Naj v miru počiva!

Občni zbor Kranjske industrijske družbe

Dne 23. t. m. se je vršil v prostorih Kreditnega zavoda v Ljubljani 62. redni občni zbor Kranjske industrijske družbe, na katerem je bilo od 90 tisoč zaposlenih 76.350 delnic. Iz letnega poročila za l. 1930/31. izhaja, da so bile tvornice navzlic hudi depresiji še precej zadovoljivo zaposlene, akoravno njih kapaciteta ni bila izkoriščena. V pretečenem poslovnem letu je bila pod silo razmer izvedena redukcija, vendar je bilo mogoče, da so ostali delavci in nameščenci vse leto zaposleni, na ta način, da se je delavstvo, v kolikor ni bilo potrebno za redno obratovanje, pritegnilo k investicijskim delom. Investicijska dela so se nadaljevala po določenem programu.

Novo poslovno leto, v katerem se nahajamo, ne obeta dobrega. Povsod je gospodarski položaj neugoden. Javno, kakor tudi zasebno gospodarstvo mora radi tega štediti.

Da se morejo sprovesti nove investicije ter da se odplača del dolga, je občni zbor sklenil, da se glavni, ki znaša sedaj 13,5 milij. dinarjev in ki ni bila od l. 1912. dalje povišana, kljub temu, da smo preživeli v početku pretečenega desetletja hude devalvacije, poviša od 13,5 na 45 milijonov dinarjev. Upravni odbor ima odločiti o tem, ali se sprovede povišanja kapitala v eni ali več emisijah.

Občnemu zboru je bil na razpolago čisti dobiček v znesku od 4,689.130 dinarjev. Od tega se je porabilo za 5% dividendo 675 tisoč dinarjev ter za investicijski sklad 3,500.000—dinarjev. Dividenda, določena na 5%, se bo izplačevala od 2. januarja 1932. dalje.

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrcalno 6-8 mm, mašinsko 4-6 mm, portalno, ledasto, alabaster i. t. d.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII - Telefon 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

Povračilo skupnega davka

Ministrstvo financ, oddelek za davke, je izdalo oddelku za carine v zadevi povračila skupnega davka pod št. 67166 dne 1. oktobra 1931 nastopno pojasnilo: Ker je uredba o skupnem davku na poslovnih promet br. 16100 od 14. marca 1931. objavljena v Službenih novinah že dne 18. marca t. l., so se mogle stranke o predpisih vsekakor informirati do dne 1. aprila 1931., ko je stopila navedena uredba v veljavo. Za blago, ki je bilo neocarinjeno na carinarnicah, se je pričela uredba porabljati z dnem 26. marca 1931. Potemtakem je imel vsak interesent zadosti časa, da si pribavi za oprostitev po čl. 14. točki 4. navedene uredbe potrebne dokumente. Iz tega razloga ni treba nikomur vračati plačanih vsot, čeprav bi z dokumenti naknadno dokazal, da ima pravico na povračilo, ako ob carinjenju ni izpolnil formalnosti, ki so se od njega zahtevale, te je, ako v času carinjenja ni predložil potrebnih dokumentov. Ta postopek pa se vendar ne more porabiti za uverjenja in dokumente, predpisane s tukajšnjimi razpisi od 20. maja 1931, br. 31054 in od 17. julija 1931, br. 41302 glede uvoza blaga povodom licitacij in pogodb, sklenjenih pred 1. aprilom 1931, če se je dobava blaga izvršila po 1. apr. 1931. Ker so se ti razpisi izdali res jako pozno in niso mogle niti carinarnice niti uvozniki vedeti, kako se bo izvajala odredba člena 1. Uredbe br. 280/31 in bi se povračila iz tega naslova mogla dovoljevati v slučajih, v katerih se pravica na povračilo uveljavi po dokumentih v roku, v katerem se more zahtevati povračilo carinskih davščin. Rok bi v teh primerih moral računati od dne objave prvega navedenih razpisov. Nepravilno pobran skupni davek naj bi se povračal preko pristojnih davčnih uprav tako, da se pri njej nakaže povračilo v izplačilo. O tem razpisu je oddelek za carine obvestil vse carinarnice.

JUGO-RADIATOR

LASTNIK FRIDERIK HERTLE. Poduzetja za moderne centralne kurjave, parne pralnice, parne kuhinje, sušilnice in zdravstvene opreme.
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. ŠT. 18. - Telefon 3482

Ponudbe, poupraševanja

Tvrdba Gebrüder Schäffler, Maschinenfabrik, Berlin No. 4, Chausseestrasse 45, išče tvrdko ali usposobljeno osebo, ki bi prevzela njeno zastopstvo za razpečevanje strojev za čiščenje, napolnjevanje in zapiranje steklenic; nadalje strojev za etiketiranje steklenic in pasteuriziranje. Ponudbe naj se pošljejo tvrdki neposredno.

»Jugopol« za jugosl.-poljsko trgovino, Beograd, Kosmajška 1/III., ki se peča s posredovanjem pri izvozu deželnih pridelkov na Poljsko in pri uvozu poljskih industrijskih proizvodov v Jugoslavijo, išče primerne zastopnika.

Henri Barda, Négociant - représentant, Le Caire (Egipt) B. P. No. 1708, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki tekstilij in pletenin.

Tvrde, ki se zanimajo za magnezit, se opozarjajo, da je otvorjen v naši državi rudnik magnezita »Sv. Nikola« — Srezojevci pri Čačku v Srbiji. Magnezit iz tega rudnika je po kvaliteti baje jako dober.

Ljubljanska borza

Tečaj 23. oktobra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2268,28	2275,12
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	782,64	785,—
Budimpešta 100 pengö	—	—
Čurij 100 fr.	1098,45	1101,75
Dunaj 100 šilingov	—	—
London 1 funt	216,82	224,32
Newyork 100 dolarjev	5592,33	5609,33
Pariz 100 fr.	220,62	221,28
Praga 100 kron	165,86	166,36
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	289,90	295,90

Po svetu

Avstrijske zvezne železnice in Donavska parobrodna družba razmotrivajo načrt ožjega sodelovanja, s čimer bi se dali doseči veliki prihranki.

O mednarodnem kartelu demantov bodo razpravljali te dni v Bruslju. Kartel, kojega sedež naj bi bil Bruselj ali Antwerp, naj bi ščitil demantni trg.

Du Pont de Nemours, ameriški kemični koncern, vpeljuje s 1. novembrom petdnevni teden ob istočasnem znižanju mezd za 10 odstotkov.

»Bombaževе počitnice« bo uvedlo v prihodnjem letu pet ameriških držav v USA, če bo tudi država Texas pristala na to, da leta 1932. ne bo sadila bombaža.

Inozemske investicije Zedinjenih držav v preteklem letu so cenjene na 14 tisoč 900 do 15.400 milij. dolarjev, brez kratkoročnih kreditov in dolgov inozemskih vlad. 4628 milij. dolarjev je v Evropi, 3885 milijonov v Kanadi, 3075 v Južni Ameriki, Nemčija 1540, Anglija 655 milijonov.

Kartel umetne svile v Italiji je perfekten in je po skoraj enoletnih pogajanjih vsa ta industrija sedaj sindicirana. Uvedena bo stroga kontingencija, prodaja se bo vršila centralno itd.

Brezposelnih v Avstriji je bilo na koncu avgusta 196.321, od teh v celovškem okraju 5351.

Opzarjamo na današnji oglas tvrdke Ivan Savnik, Kranj.

Zlate zaloge v USA so se od predvojnega časa pomnožile za 164% na 4992 milijonov dolarjev.

Kratkoročne kredite Nemčiji so podaljšale ameriške banke do 1. marca 1932.

Francozi so kupili v Walesu (Velika Britanija) tri premogovnike in se pogajajo še o nakupu nadaljnjih dveh.

Pridelek bombaža v USA je izračunjen s 15,685.000 balami proti 13,930.000 lani in 14,825.000 predlanskim. Povprečnost zadnjih petih let je 14,833.000 bal. Na 1 acre so pridelali lani 155,3 funtov, letos 183,6.

Rusko žito se je pojavilo v Holandiji; po poročilu iz Amsterdama je več holandskih žitnih importnih tvrdk nakupilo velike množine ruskega žita.

Voznino za sadje so romunske železnice znižale na tretjino, da pospešujejo izvoz sadja.

Ameriške pšenice za Nemčijo bo odpravljene v teku leta 200.000 ton proti dovolitvi ameriškega kredita.

Avstrijski pridelek se čeni na 2 milijona 579.000 stotov ozimne pšenice, 4 milijone 479.000 stotov ozimne rži, 2 milijona 197.000 stotov ječmena in 3 milijone 435.000 stotov ovsa.

Reforma delniškega prava v Nemčiji je v načrtu in bo prišla najbrž že v decembru pred parlamentarni plenum.

Tudi v Albaniji petletni načrt; albanski parlament je sklenil, da bo bodoči državni proračun določen za dobo petih let.

KURIVO:

PREMOG in DRVA

nudi po konkurenčnih cenah

RUDOLF VELEPIČ, trgovina

s kurivom

LJUBLJANA VII., Sv. Jerneja cesta 25

Ruska finančna študijska komisija je prišla v Nemčijo, da študira nemško bankarstvo ter nemško finančno in proračunsko poslovanje.

Francija namerava odpovedati kratkoročne kredite v Ameriki (600 milij. dolarjev), če se obrestna mera ne poviša. Amerikanci vidijo v tej nameri finančni pritisk. Zadnji izkaz newyorške Zvezne rezervne banke izkazuje 1027 milijonov dolarjev v zlatu, kar odgovarja zakonitemu minimalnemu kritju.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaki ob-

leke, klobuke itd.
Škrobi in svetlolika srajce, ovratinke in manšete. Pero, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Globoko užaloščeni sporočamo, da je bil naš ljubi, srčno dobri oče, tast, stari oče, gospod

Lorenc Laurich

tovarnar usnja

v torek, dne 20. oktobra po dolgem in težkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 67. letu starosti, odpoklican v večnost.

Dragi preminuli bo v četrtek, dne 22. oktobra ob 9. uri svečano blagoslovljen v hiši žalosti v Grazu, Schubertstrasse 73. Nato bo prepeljan v Konjice, kjer bo pogreb v petek, dne 23. oktobra ob 4. uri popoldne.

Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto, dne 24. oktobra t. l. ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi v Konjicah.

KONJICE-GRAZ, dne 21. oktobra 1931.

Alfred Laurich, Anny Wagner, Gretl Wagner,
Erna Laurich,
otroci.

Fritz Wagner, Karl Wagner,
zeta.

Anne-Marie, Erna, Herta, Karl, Heinz,
vnuki.

V imenu vseh sorodnikov.

Podpiranje granitne industrije — drugod

Bavarsko ministrstvo je razpisalo v svrhu tlakovanja državnih cest dobavo granitnih kock ter je bilo to naročilo približno 1700 vagonov zamišljeno kot pomožna akcija v prid bavarske granitne industrije. Ker se je vsled danih prilik zamoglo najeti samo malenkostno posojilo, je bil večji del za leto 1931. projektiranih cestnih del odložen, samo da se je moglo naročiti gori omenjeno dobavo, pri kateri so se morali dobavitelji obvezati 5/6 naročila na novo izdelati in v izdatni meri dati zaslužka brezposelnemu delavstvu. Tako na Bavarskem! A pri nas? Država ni vzela do sedaj v pretres tlakovanje niti ene svojih velikih in važnih cest, banovine se zadovoljujejo kljub velikim predvidenim stroškom z malenkostnim krpanjem, med tem ko naše mestne občine, s častnimi izjemami, razumejo devizo štedenja tako, da ali sploh ničesar več ne izdajajo za tlakovanje svojih ulic, ali pa favorizirajo nerentabilno asfaltiranje ter s tem povečavajo brezposelnost in razen tega izdajajo denar svojih davkoplačevalcev v tujino.

Konkurzi in poravnave

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorenih in odpravljenih konkurzi in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 11. do 20. oktobra 1931.

A. OTVORJENI KONKURZI:*

Savska banovina: »Liga« k. d. Vladimir Fuchs, Zagreb; Mazelle Julij, Gradac.

Dravska banovina: Brkić Antonija i Zivan, Glušac; Gaon David M., Sarajevo.
Zetska banovina: Mihajlović Nikola, Podgorica.

Dunavska banovina: Andrejević Slobodan, Vršac; Babić Ljubomir, Mladonovac.

Moravska banovina: Radoić Milovanović, Kruševac.

Vardarska banovina: Uvcović Todor P., Prilep.

Beograd, Zemun, Pančevo: Brunčlik Jaša, Beograd; Spasojević Milovan, Beograd.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA*

Dravska banovina: Omersa Anton, Mengeš.

Savska banovina: »Gradivo«, Zagreb, Savska cesta 24; Posavac Ida, Grubišno-polje; Spitzer Maks, Glina.

Drinska banovina: Arnautović Alija, Sarajevo.

Beograd, Zemun, Pančevo: Nikolić Stojan, Beograd.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI:**

Dravska banovina: Murko Mihael, Studenci pri Mariboru.

Savska banovina: Golubovačka d. d. za kopanje ugljena, Zagreb; Klaber Leo, Zagreb; Santak Mirko, Varaždin; Vučković M., Zagreb.

Moravska banovina: Bukumirović Milivoj, Prokuplje; Djordjević Jovan, Niš.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:

Dravska banovina: Pezderšek Janko, Rogaška Slatina.

Savska banovina: Berger Josip, Karlovac.

Primorska banovina: Katić Blaž i drug, Solin.

Dunavska banovina: Andrejević Slobodan, Vršac; Deutsch Maks, Stari Bečej; »Ignis« Virt Jelka, Subotica; Ilijin Milan, Gospodjinac; Müller Josef, Supljaja.

Beograd, Zemun, Pančevo: »Mira«, Zemun.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovljeni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnavo), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v društvenem tajništvu.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v društvenem tajništvu.

Aktualni gospodarski problemi Jugoslavije

V zagrebškem »Morgenblatt«-u piše e. pod gornjim naslovom:

Leto 1931. se bliža koncu in je treba, da že mislimo na bilanco. Seveda ni izključeno, da nam ravno zadnji meseci prinesejo še znatne spremembe.

Eno velikih vprašanj je: kakšna bo naša trgovska bilanca. Kot viden zaključek imamo pred seboj prvo polletje. Izvoz je padel od 3360 milijonov Din v prvem lanskem polletju na 2430 milijonov v prvem letošnjem polletju, uvoz od 3480 milijonov Din na 2580 milijonov. Nazadovanje v izvozu je povzročeno zlasti po lesu, koruzi, pšenici, surovem bakru, v uvozu pa po bombažu in bombaževih izdelkih, po železu in železnini, po volni in volnenem blagu, po strojih, aparatih in orodju, po petroleju, bencinu in podobnem, po premogu, kavi, rižu itd. Druga polovica leta je bila bolj prijazna, zlasti v avgustu, in se je bilančna pasivnost znatno zmanjšala. Zunanjetrgovinska bilanca za prva tri četrtletja je najbrž ugodnejša kot ona za prvo polletje.

Posebno vprašanje je ono **notranje trgovine**. Ta trgovina je letos v znamenju zmanjšane porabe in zmanjšane nakupne moči. Javno in zasebno gospodarstvo sta noter do zadnjega gospodinjstva in do zadnjega samca svoje izdatke omejila. V zadnjih tednih je prišlo v trgovino malo več gibanja; smisel za mnogo imenovane stvarne vrednote se je poživil in se jim večkrat da prednost pred denarjem.

Industrija je svoje obrate omejila. Lesna industrija ima v inozemstvu zmanjšane prodajne možnosti. Izvozne omejitve v Francijo so nekoliko omiljene po kontingentu za Algerijo. — O tem je poročal tudi »Trgovski list«. — Italijanski in španski trg sta znatno skrčena. Lesna industrija, ki zaposluje okoli 200.000 ljudi, more pri zmanjšanih inozemskih prodajnih možnostih in tudi vsled zmanjšane domače porabe svoje obrate le deloma zaposliti. — Prav tako je tudi prodaja premogovne industrije bistveno zmanjšana, ker je industrijsko in obrtno delovanje vobče skrčeno. Med industrijami živil je ostala mlinska industrija na stopnji, ki jo je bila dosegla po znanem razvoju od leta 1925. dalje. Tudi cela vrsta drugih industrij se je morala prilagoditi pojemajoči porabi.

Posebno vprašanje se tiče **stavbnega gibanja**, ki se je moglo zlasti v največjih mestih živahno razvijati. V zadnjih tednih je pa vprašanje bančnih kreditov te gibanje nekoliko zavrlo.

Poljedelstvo nas spominja na leto 1929. kot na čas zadovoljivo močnega pšeničnega izvoza. Leto 1930. je bilo bistveno slabše in leto 1931. je prineslo po zastoju prve polovice v drugi polovici povečanje izvoza, in sicer že izdatno. Na oblikovanje koruznega izvoza je pa treba še počakati.

Izredne važnosti je denarna in kreditna preskrba. Vlaganje pri bankah je v vsej poveljni dobi naraščalo, skupna vsota vlog se je pri vseh finančnih zavodih bližala 14.500 milijonov dinarjev. Počasni odtok najnovejšega časa in kopičenje denarja se številčno še ni javilo in se bo izrazilo šele v bančnih bilancah za leto 1931.

Banke bodo sestavile svoje bilance za leto 1931. pod vidikom najnovejšega razvoja na denarnem in efektivnem trgu, dalje glede na konkurenčna podjetja (cene in prodaja), na odjemalce (plačilna možnost, kakovost, omejitve kroga odjemalcev) in na druge konjunkturalne čimtelje.

Preskrba z denarjem ostane nova naloga. Njena pravilna in izdatna rešitev je posebne važnosti za bodoči potek gospodarstva.

KOLINSKA
TVORNIKA (IKORJE
LJUBLJANA.

OKUSNA IN ZDRAVA
JE
KOLINSKA KAVA!

SOVJETSKA RUSIJA BO UVEDLA MORATORIJ.

Kakor se sedaj potrjuje kljub demantiju Moskve, bodo Sovjeti uvedli moratorij za vse inozemske dolgove. Radi padca angleškega funta je sicer Rusija profitirala, ker se njene devize glase večinoma na to valuto, toda pri tem pa je nastal na angleških tržiščih velik zastoj. Po podatkih »Daily Expressa« znašajo sovjetski dolgovi inozemstvu 110 milij. funtov, katere mora plačati še tekom tega leta, med tem ko je Rusija dolžna samo Angliji preko 1 milijardo funtov. K tem slabim vestem iz Moskve se je pridružila še vest agencije Havas, ki je odločno demantirala, da bi Francija dala Rusiji kako posojilo. Sovjeti računajo sedaj samo še na pomoč Amerike, ki pa je pripravljena zaenkrat finansirati le svoj izvoz v Rusijo. Radi tega bo brzkone morala Moskva v kritje inozemskih obvez izvoziti svoje zlate in platinaste rezerve.

Veletrgovina

A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna prazarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

Telefon 26-66

SKUPINA SHELL PREDLAGA OMEJITEV

V petrolejski industriji traja nadprodukcija dalje in so ostala prizadevanja, da se spravi produkcija v sklad s konsumom, brezuspešna. Zato predlaga skupina Shell restriktivske odredbe za tri najpomembnejše produkcijske dežele sveta, to je za U. S. A., za Venezuelo in za Rumunijo. Dežele, ki producirajo manj ali pa je za svojo potrebo, naj bodo izvzete, med njimi celo Perzija in Nizozemska Indija. Teh dežel produkcija je v rokah ene ali dveh največjih družb in naj bi se njih produkcijska politika gibala v dosedanji izmeri naprej. Izvzeta naj bi bila tudi Rusija. Za tri omenjene merodajne produkcijske dežele naj bi se pri mednarodnem sestanku navedla produkcijska množina in bi se po tej določila redukcija produkcije. Za to redukcijo naj bi se pa dovolilo tem trem deželam zboljšanje cen, k čemur naj bi prispevale tudi one dežele, ki bi imele od redukcije korist. Predlagani so prispevki iz poravnalne blagajne. Vse te predloge je formuliral I. B. Avg. Keßler, direktor skupine Shell. Seveda je pa pot od predloga do izvedbe zelo dolga; tako pot so že večkrat pričeli, pa so jo zmeraj zopet opustili.

LUD. ŠTRUKELJ
SPECIJALNI ATELJE ZA SPLOŠNO
ČRKOSLIKARSTVO
LJUBLJANA, CELOVSKA C. 14
(NASPROTI VELESEJMA)

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državne železarnice Vreš sprejema do 28. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg bencina. — Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 30. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg riža; do 12. oktobra t. l. pa glede dobave 6000 m bakrenih vrvi. — Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 2. novembra t. l. ponudbe glede dobave dna za parni kotel in 50 komadov jamskih strgačev. — Direkcija drž. rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 5. novembra t. l. ponudbe glede dobave 400 kub. m mehkega jamskega lesa. — Direkcija držav. rudnika Kreka sprejema do 12. novembra t. l. ponudbe glede dobave vijakov za les in 15 sodov karbolineja. — Dne 12. novembra t. l. se bo vršila pri Direkciji drž. železnice v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave okroglega in ploščatega železa. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Oddaja zakupa buffeta na postaji Arandjelovac se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 4. novembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu.

Razno

Likvidacija zalog Zveznega rezervnega urada v USA. Federal Farm Board je začel energično razprodajati svoje velike zaloge pšenice in bombaža. Prodaja omenjenih ogromnih množin pšenice v Nemčijo je tako rekoč že zaključena in se pogaja urad sedaj z Nemčijo, Francijo in Poljsko o prodaji velikih množin bombaža. Beremo, da bo prodanih na šest do devetmesečni kredit okoli 1 milijon bal, za kar bo dobil urad v zastavo prvovrstne efekte.

Bombaževa banka v USA. Predsednik Hoover proučuje načrt ustanovitve banke, ki naj financira eksport bombaža iz USA. Govori se o sklicanju mednarodne bombaževske konference. Za omiljenje krize na bombaževem trgu so stavljeni doslej štirje predlogi: 1. Leta 1932. naj se kultura bombaža sploh opusti; 2. samo dve tretjini letošnjega pridelka naj prideta v trgovino, ena tretjina naj se uniči; 3. na mednarodnem kongresu naj se ves problem temeljito prouči; 4. določi naj se za bombaž fiksna cena. Te

predloge so stavile v gornji vrsti države Louisiana, Mississippi, Severna Karolina in Alabama. Hoover je menda mnenja, da so izvozni krediti važnejši kot omejitve bombaževske kulture.

RO-LEX

knjigovodstvo
VSAK DAN BILANCA

„KARTOTEKA“ d. o. z.
Ljubljana, Selenburgova 6/1
Telefon št. 33-38

Rusija uničila poljsko industrijo kavčuka. Poljska industrija kavčuka se je v zadnjih letih zelo razmahnila in je mogla slednjič kriti že skoraj vso domačo porabo. Lani je pa pričela Rusija z veliko konkurenco (dumping) in je nastavila tako nizke cene, da poljska industrija ni mogla konkurirati. Podjetje za podjetjem je izginilo. Prosili so vlado, naj pomaga z zaščitno carino; a vlada ni mogla pomagati, ker se je bala poljska železna industrija za svoj ruski trg. Sedaj so zaprli v Poljski zadnjo kavčukovo tovarno.

Povečanje trgovine med Rusijo in Japonsko. Že sedaj je trgovina med Rusijo

in Japonsko trikrat tako velika, kakor je bila pred vojno in je znašala lani 43 milijonov jenov. Zdi se pa, da bo še večja. Vršijo se dogovori, da bo dobavljala Rusija Japonski rž, petrolej, bombaž in mangan, dobivala bo pa od Japonske kemikalije, stroje, ladje, železniške troleje in električne aparate. Rusija se hoče znebiti svojih dosedanjih evropskih in ameriških dobaviteljev.

Zmanjšani dobiček ameriških obratov. 435 ameriških družb je imelo v prvi letošnji polovici za 51 odstotkov manjši čisti dobiček kot v prvi lantski polovici in za 65 odstotkov manj kot l. 1929. Večina petrolejskih, bakrenih in kavčukovih družb je delala letos z zgubo. Jeklena industrija zaznamuje letos za 86 odstotkov manjši dobiček kot lani. Najbolj so se držala še podjetja živil, tobaka in avtomobilov, ki zaznamujejo samo 10 do 25odstotno zmanjšanje čistega dobička.

NOVA TRGOVINA

znižane cene

premog — zdrava drva

PEČENKO, Celovška 37 (blizu velesajma)

Zahvala

Izražamo na tem mestu najsrčnejšo zahvalo vsem onim, ki so stali ob strani našemu preljubljenemu

Saši Knezu

v njegovih zadnjih dneh, predvsem gospodu Antonu Agnoli, ki je noč in dan bedel pri njem in skrbel zanj kot za lastnega brata. Hvala vsem gg. zdravnikom, ki so storili več kot svojo dolžnost, da nam ga ohranijo. Zahvaljujemo se članom Rotary-klubov ter predstavnikom oblasti in korporacij v Sarajevu za vso njih skrb in počastitev spomina blagopokojnika. Ljubljana je pričakala truplo svojega sina z iskreno žalostjo. Hvala vsem odličnim predstavnikom oblasti, društev, korporacij ter številnim prijateljem ranjkega. Zahvaljujemo se bratom Sokolom v Sarajevu in Ljubljani, ki so mu izkazali poslednje časti. Posebno so nas ganili dokazi vdanosti naših sodelavcev-nameščencev, ki so svojemu senior-šefu stali ob strani v življenju in ob smrti. Zahvaljujemo se vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja. Posebna hvala g. dr. Janku Žirovniku, ki se je v imenu Rotary-kluba z ganljivimi besedami poslovil od pokojnika. Vsem številnim prijateljem in znancem, ki so nas tolažili v naši bridkosti, iskrena hvala.

Sveta maša zadušnica se vrši v ponedeljek, dne 26. oktobra ob 9. uri v Frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Ljubljana, 23. oktobra 1931.

Žalujoci ostali.

SPEDIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tihom od glav. kolodvora Carinske skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Brzojavni: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2265

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe. Ljubljana Saloga spirita, raznega žganja in konjaka. Mlini za dišave. Dunajska cesta 33 Mineralne vode. Gočna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

Halo! Halo!
Vsa pleskarska, sobo- in črkoslikarska dela

prevzema in strokovno izvršuje

družba z o. z. **Josip Marn**, pleskar, ličar sobo- in črkoslikar

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9

Cene zmerne!

Najnovejša dvokolesa z motorčkom, 1 1/2 K. S., dvo-kolesa, šivalni stroji, otroški in igračni vozički in posamezni deli najceneje

Ceniki franke

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4

Iv. Brunčič

stavbni in pohištveni pleskar in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23

Cene zmerne, delo solidno, postrežba točna

Telefon 34-76

Naznanilo

slav. občinstvu in cenj. zavodom, da staro renomirano splošno kleparsko in inštalacijsko tvrdko vodijo naprej

JAKOB FLIGL dediči

Poslovalnica in delavnica: Rimska cesta 2 in Gregorčičeva ulica 5

Telefon št. 33-53

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna

ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Trikotaža

Ivan Savnik
Kranj

Domača tvornica vsakovrstnih letnih in zimskih triko-rokavic

Zahtevajte ponudbe in vzorce!

Oglašajte v »Trgovskem listu«!

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani